MALMÖ TEATERHISTORIA 1691 - 2017

Även om det antyds i Malmö räkenskaper att det funnits teatersällskap i staden tidigare är den första kända professionella, tillresande teatergruppen i staden noterad 1691. Ett tyskt teatersällskap uppträdde här 1720 efter att först ha besökt Köpenhamn.

Malmös Teaterhistoria År 1691 - 2017 Anders Dernback

Även om det antyds i Malmö räkenskaper att det funnits teatersällskap i staden tidigare är den första kända professionella, tillresande teatergruppen i staden noterad 1691. Ett tyskt teatersällskap uppträdde här 1720 efter att först ha besökt Köpenhamn. Här omtalas för första gången att man använt sig av den stora Knutssalen på Malmö rådhus. Denna sal skulle sedan bli den lokal som resande teatergrupper kom att använd sig av. Efter denna tid finns belägg för att staden ofta gästades av teatergrupper.
1795 ansåg Knutsgillet i Malmö att deras sal var ”alt för wärdigt till så simpelt bruk”. I stället fick resande teatersällskap hålla till i en gård g:a nr 416 belägen mellan Norra Vallgatan och Västergatan och ut till Gråbrödersgatan i väster. I gårdens norra länga inrättades ”Commediaehuset”. Snart flyttade man lokalen till det s.k. Berghska huset vid Stortorget där teater framfördes 1798-1799.
1801 kunde man inviga en ny permanent teaterlokal vid Grynbodgatan, g:a nr 741. Teaterhuset var uppfört samma år. Det var ”ett tarfligt hus, hvars långsida låg utmed Grynbodgatan”. För att inte trafikstockning skulle uppstå vid ekipages av- och pålämnande anmodades de körande framkomma från Ostindiefararegatan ”och bifwa i den ordning de ankomma, hållande uti en rad bakom stora ingångsporten å Comedie huset”.
Ny teater klar år 1809 Behovet av en värdig teaterlokal växte sig emellertid snart stark. Pådrivande för byggandet av ett nytt teaterhus var den dåvarande borgmästaren i Malmö, Carl Magnus Nordlindh. Syftet var att göra Malmö mer representativt och lämpat till att bli Sveriges andra huvudstad, i enlighet med de planer Nordlindh hade fått ta del av när Gustav IV Adolf bodde med sin familj i hans hus under 1806-1807. Ritningar till nybygget uppgjordes av hovkonduktören Anders Sundström. Byggnationerna påbörjades 1807, och slutfördes två år senare. Teatern hade två rader med plats för ca. 500 åskådare.

https://www.slideserve.com/Dernback/malm-teaterhistoria-powerpoint-ppt-presentation

Malmös Teaterhistoria

År 1691 - 2017

Anders Dernback

Bland dess uppmärksammade gästartister fanns Jenny Lind, som uppträdde där 1840, den danske balettdansören August Bournonville, Sarah Bernhardt, som gjorde ett gästspel 1883, och August Strindbergs Försöksteater 1889. Flera av sällskapen återkom år från år: i början av 1900-talet dominerade Albert Ranfts sällskap på scen. Mellan 1921 och 1938 uppträdde Helsingborgs Stadsteater, Riksteatern och Göteborgs Stadsteater nästan varje år.

Sveriges första boxningsmatch hölls på teatern år 1893. Malmö Teater var verksam fram till 1938. Den revs då fastigheten gjordes om till butikslokaler 1961.

Carl Magnus Nordlindh, född 1768 i Söderköping, död 1825, var en Malmö borgmästare. Åren 1805 – 1818. Nordlindh hade, utan några lärdomsprov, från köpman med kommerseråds titel 1805 blivit borgmästare i Malmö. Han var även riksdagsman och direktör för Malmö diskont. I egenskap av borgmästare verkade han för ordnandet av fattigvården i staden, för restaureringen av Malmö rådhus och för byggandet av Malmö Teater. Han anlade Rönneholm i Malmö, byggde där det första corps-de-logiet 1796–98 och det nuvarande 1812. Efter Malmö diskonts fall 1817 fick han lämna sina befattningar, dömdes till fängelse och levde efter frigivningen obemärkt. År 1962 uppkallades Nordlinds väg i Malmö efter honom.

Malmö teatermuseum för scen- och manegekonst är ett fristående teater- och cirkushistoriskt museum på Kalendegatan i centrala Malmö. Museet är beläget i Ärkebiskopsgården i Malmö, ett historiskt hus med anor från 1400-talet, då det tillhörde ärkebiskopen Birger Gunnersen. Har även permanenta utställningar samt ett arkiv om bland annat Nils Poppe, Edvard Persson, modeller av scenografier och stadens gamla teatrar.

Malmö Opera (tidigare Malmö Stadsteater respektive Malmö Opera och Musikteater) är en musikdramatisk verksamhet med ett musik- och operahus i Malmö. Det är ett av Nordens största operahus. Huset ligger vid Östra Rönneholmsvägen 20 i centrala Malmö.

Jenny Lind

Text Wikipedia / slideshow Anders dernback

Jenny Lind and her accompanist (later husband) Otto Goldschmidt

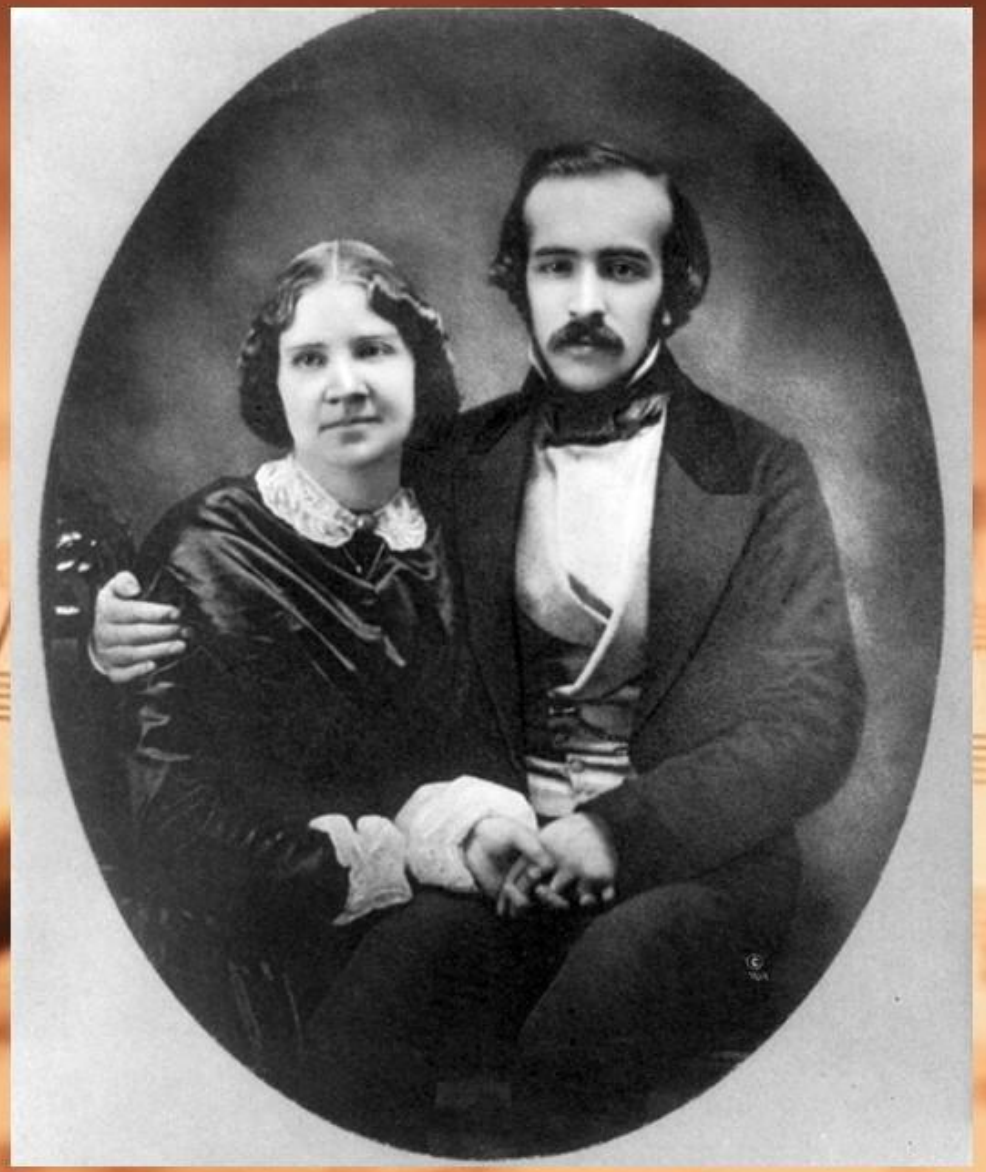

La sonnambula (The Sleepwalker) is an opera semiseria in two acts, with music in the bel canto tradition by Vincenzo Bellini set to an Italian libretto by Felice Romani, based on a scenario for a ballet-pantomime written by Eugène Scribe and choreographed by Jean-Pierre Aumer called La somnambule, ou L'arrivée d'un nouveau seigneur. The ballet had premiered in Paris in September 1827 at the height of a fashion for stage works incorporating somnambulism.

Mendelssohn was present at Lind's London debut in Robert le diable, and his friend, the critic Henry Chorley, who was with him, wrote: "I see as I write the smile with which Mendelssohn, whose enjoyment of Mdlle. Lind's talent was unlimited, turned round and looked at me, as if a load of anxiety had been taken off his mind. His attachment to Mademoiselle Lind's genius as a singer was unbounded, as was his desire for her success. Mendelssohn worked with Lind on many occasions and wrote the beginnings of an opera, Lorelei, for her, based on the legend of the Lorelei Rhine maidens; the opera was unfinished at his death. He included a high F-sharp in his oratorio Elijah ("Hear Ye Israel") with Lind's voice in mind.

In December 1844, through Meyerbeer's influence, Lind was engaged to sing the title role in Bellini's opera Norma in Berlin.[3] That led to more engagements in opera houses throughout Germany and Austria, but such was her success in Berlin that she continued there for four months before she left for other cities. Among her admirers were Robert Schumann, Hector Berlioz and, most importantly for her, Felix Mendelssohn. Ignaz Moscheles wrote: "Jenny Lind has fairly enchanted me... her song with two concertante flutes is perhaps the most incredible feat in the way of bravura singing that can possibly be heard"

German and British success

Jenny Lind private railroad car

The idea of a private railroad car came out of need. P. T. Barnum brought the well known soprano singer Jenny Lind to America from Sweden for a singing concert performance tour. He did much advance publicity even before she arrived in the United States, under the Nom des artes of the "Swedish Nightingale.

Details of the later concerts under her own management are scarce, but it is known that under Barnum's management Lind gave 93 concerts in America for which she earned about $350,000, and he netted at least $500,000 ($9.97 million and $14.2 million, as of 2015, respectively). She donated her profits to her chosen charities, including some US charities. The tour is a plot point in the 1980 musical Barnum and the 2017 film The Greatest Showman, both of which include a fictionalized adulterous relationship between Lind and Barnum with "romantic undertones"

Malmö Teater

Malmö Teater år 1891 (revs år 1961)

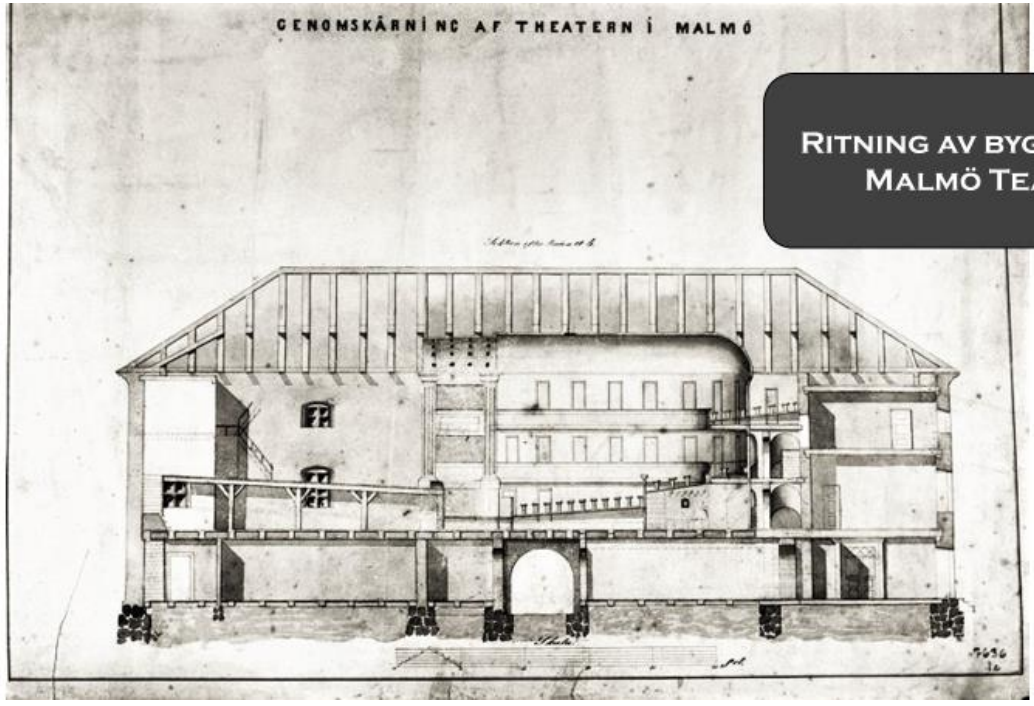

Ritning av byggnaden Malmö Teater

Initiativtagaren till Malmö Theater var borgmästare Nordlindh, Gustav IV Adolfs värd vid kungens långvariga Malmöbesök 1806-1807. Teaterbyggnaden uppfördes under åren 1807-1809 vid Gustav Adolfs torg, uppkallat efter majestätet. När Kongl. Priwilegierade Theatern i Malmö invigdes 1809 hade dock Gustav fått förhinder - han satt vid tillfället fången i Gripsholms slott och var inte längre kung.

Under de nära 130 år som teaterhuset var i bruk hade malmöborna kunnat beskåda sin tids största aktörer och sångare som August Lindberg, Lars Hanson, Gösta Ekman, Jussi Björling, Ernst Rolf och Karl Gerhard. Jenny Lind sjöng här och Sarah Bernhardt hedrade Malmö med ett gästspel sommaren 1883. I mars 1889 uppförde Strindbergs försöksteater två nya enaktare. Till de mera udda inslagen hörde brottning och Sveriges första boxningstävling som hölls på Malmö Theater 1893. När sista föreställningen spelades 1938 var den Sveriges äldsta offentliga teater.

Teaterbyggnaden, sedermera BeKå-huset, fanns kvar ganska intakt fram till 1961 då klädvaruhuset skulle utöka sin verksamhet och det mesta av den gamla teatern revs. 1973 övertogs huset av Hennes & Mauritz och numera återstår endast fasaden mot Gustav Adolfs torg relativt välbevarad.

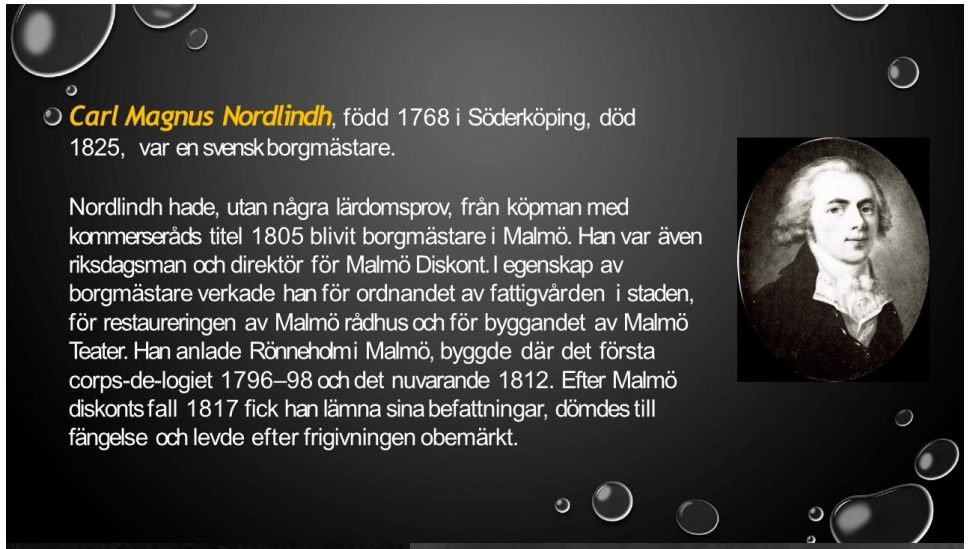

- ***Carl Magnus Nordlindh***, född 1768 i Söderköping, död 1825, var en svensk borgmästare.

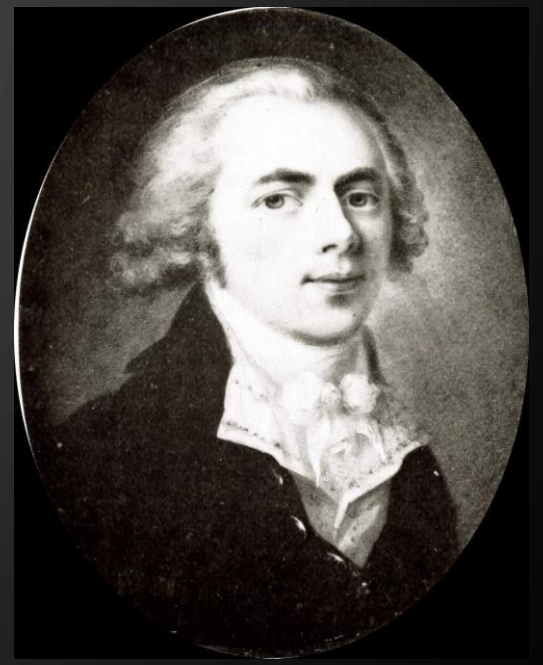

Nordlindh hade, utan några lärdomsprov, från köpman med kommerseråds titel 1805 blivit borgmästare i Malmö. Han var även riksdagsman och direktör för Malmö Diskont. I egenskap av borgmästare verkade han för ordnandet av fattigvården i staden, för restaureringen av Malmö rådhus och för byggandet av Malmö Teater. Han anlade Rönneholm i Malmö, byggde där det första corps-de-logiet 1796–98 och det nuvarande 1812. Efter Malmö diskonts fall 1817 fick han lämna sina befattningar, dömdes till fängelse och levde efter frigivningen obemärkt.

Malmö Teater 1860 – 1868 av Ragnar Gustafson

Malmö teater 1860-68
- de sista åren fore ombyggnaden. I.
AV RAGNAR GUSTAFSON

Historien 1807-68 i MFÅ 1965 och repertoaren 1809-59 i MFÅ/ Elbogen 1973 , 1974, 1976, 1980 och I 982) följt den utveckling prologen antyder: hur Djurströmromantiken avlöses av en i spel och pjäser något mer återhållsam och realistisk epok med danska provinstrupper och svenska som Delands, Hesslers och, i dess senare skede, Oscar Anderssons. Möjligen "konst och natur i sann förening" - men prologen talar också om "att ha sin mening och att offentligt yttra den", och det blev det faktiskt inte så mycket med under de nu aktuella åren. Ute i stan blåste förändringens vindar: industrialism, folkökning, de nya fu llmäktige, den första liberala arbetareföreningen. Inne på Malmö Teater stod tiden i så måtto nästan still.

Malmö Teater åren 1860 - 1868

Malmö Teater 1860 – 1868. Nästa nya svenska trupp (20 föreställningar våren 1864) hette faktiskt Finska Theatersällskapet: i huvudsak rikssvenska skådespelare som efter den nya Helsingforsteaterns brand 1863 tvingats ambulera, ledda av Hjalmar Agardh. Denne hade som 25-åring hos Oscar Andersson 1857-58 av Topelius (Vasenius s 1841) sagts göra "något af alla roller och mycket af somliga" samt icke sakna "eld och kraft" - men väl "behersкningen, jämnheten, afrundningen i spelet''. Kanske det kom med åren, ty sedan Agardh 1867 återvänt till Helsingfors blev han i decennier en bärande och högt skattad kraft där. Till hans bästa roller räknades den fine gamle egendomsherrn i Runebergs lilla familjeidyll Kan ej. Allehanda (2 , 16/4) berömmer starkt och noterar att pjäsen slagit särskilt hos den kvinnliga publiken medan Snällposten (14/4) betygar den "sanning och hjertlighet" Agardh gav sin roll. Superlativerna radas om Alfrida Hammarstrands "rena, okonstlade behag" och "sällsynt wackra spel" som pjäsens Julia. Hon var "intelligent och älskvärd'', inte minst i den rollen, skriver truppens jeune premier Ludvig Otterström i sina minnen (s 741) - där han f.ö. ger Cronholm rätt i att han inte passade för älskarfacket.

Truppen hade 1864 spelat på delning med Agardh som styresman och Gustafsson som regissör, men 1866 är den helt Agardhs, tydligen till hans ekonomiska olycka. I april 1867 är ha åter i Malmö, men då bara biträdd av en studentkvartett, och ger bl.a. Studentens majnatt vid en soare som nog gått illa: han är enligt räkenskaperna (MSA) "utan tillgång" när fattigvårdsavgiften utkrävs. Men en tillgång återstod alltså - Finland!

Malmö Teater åren 1860 - 1868

Sejouren 1866 (12 föreställningar) inleddes med Björnso i Malmö: tvåaktaren De Nygifta, det första moderna nordiska äktenskapsdramat. Allehanda (2/ 5) finner hos Agardh och en m:ll Ruth"erforderlig finhet och afrundning" som dominant amtmanspar. Svärsonen som lösgör först sig själv och sedan deras dotter från dem gjordes av Fredrik Brandt och som hans vaknande barnhustru fick Marie Louise Hammarstrand mycket bifall. Som äkta mannens rådgivare, den kloka och aktiva Mathilda, var Linda Boström "ganska lyckad" . Snällposten (30/4) har lovord för henne och de andra , finner (17 / 5) att hon i en komplicerad roll som i Girardins och Dumas d y:s Sköjlad Lycka inte kan tävla med Charlotte Raa året förut - men har då redan (3 / 5) skrivit att hon med "wärma", "okonstlad enkelhet och ett naturligt behag" gjort sin viktigaste roll under sejouren. Rollen är Sigrid den fagra och den stora scenen den där hon vägrar att känna igen den store Birger Jarl i den rasande herreman som dundrar in i hennes nya hem Ulfåsa - och därmed får honom att besinna sig och erkänna henne som svägerska . Agardh var ståtlig, " full af kraft och manlighet' ', medan Brandt som jarlens unge brorBengt Lagman vars mesallians skapar konflikten kanske fick räknas in i omdömet att spelet " gick något ojemnt". Men Sigrids far, den i fattigdomen "ännu stolte och beslutsamme riddaren framställdes förtjenstfullt af Hr Pettersson" och Otterström som jarlens av Sigrids högsinthet snabbt besegrade budbärare Härved Boson var "ypperlig". Alltnog, vad som förevarit den 2 maj 1866 var förstås Malmöpremiären på Frans Hedbergs Bröllopet på Ulfåsa, den första av pjäsens 82 föreställningar på Malmö Teater t.o.m. 1926. Bara fyra verk upplevde fler föreställningar där. Till de 177 av det mest spelade, Wermlänningarna, bidrogs nu med en - och f.ö. med två av de 30 av Hedbergs bearbetning Fregattkaptenen. Sitt finska namn likmätigt gav truppen inte bara repris på Runeberg utan också Topelius patriotiska tabl å Veteranens Julafton, så runebergsk att främsta effekten är avsjungandet av Soldatgossen, "särdeles tilltalande" exekverad av Hilda Brandt i gossekläder (SP 17/ 5). Veteranen gav hr Sjöberg "ganska wäl , men bröt på finska" - "alldeles öfwerflödigt" !

MALMÖ TEATER

ÅR 1915

Malmö Teater

Trappan till vänster ingång till Malmö teater, trappan till höger till restaurangen.

Rivning år 1961

Malmö Teater år 1891 (revs år 1961)

Ritning av byggnaden Malmö Teater

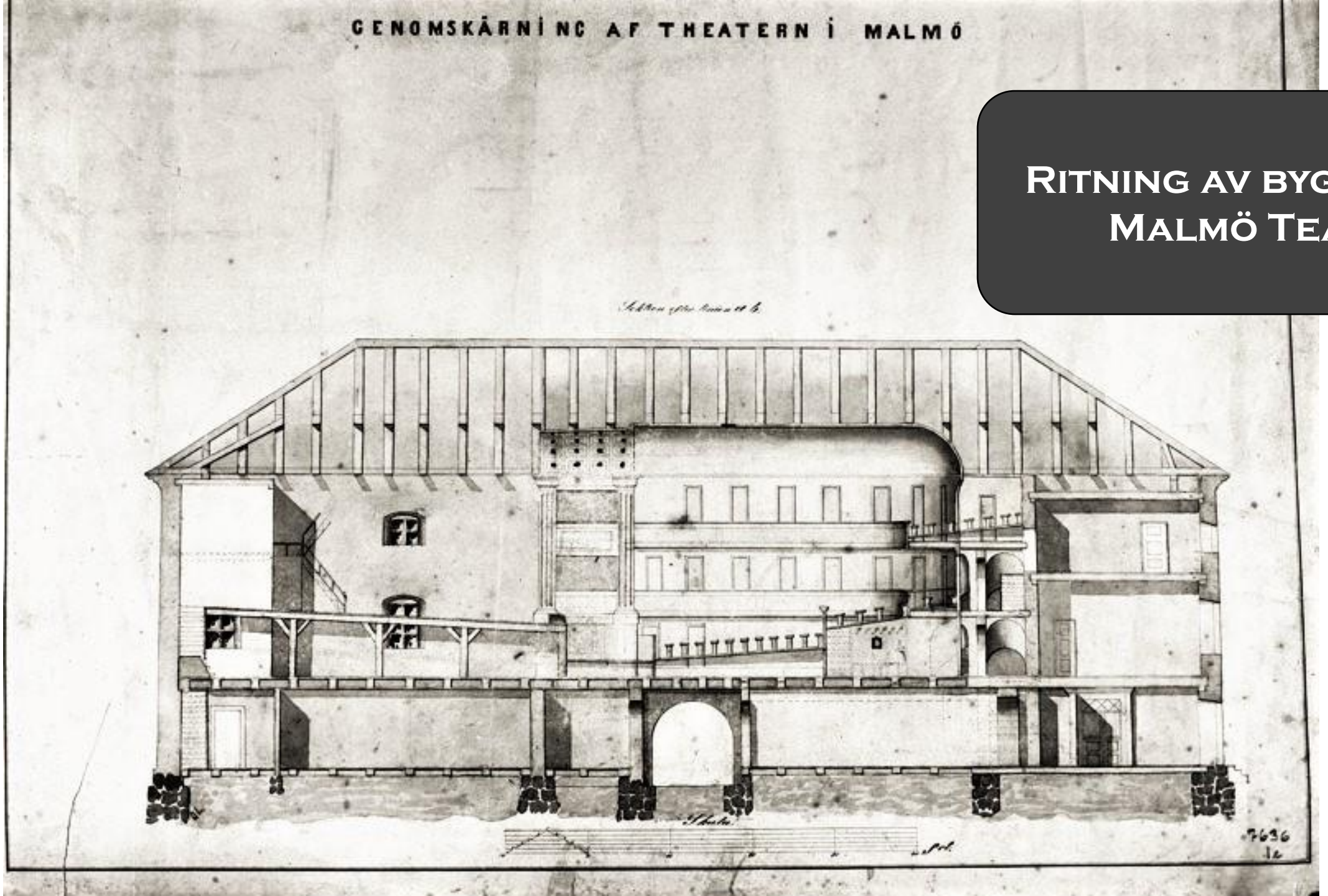

Med

Konungens

Allernådigste Tillstånd

öppnas nya Teater-Huset i Malmö

den 16 October 1809,

och uppföres till Förmån för Inrättningen

En för tillfället författad

Prolog med Sång och Balletter

af Herr Ballettmästaren *Brulo*.

Personerne:

Apollo	— — —	Herr *Hjelmstedt*.
Mercurius	— — —	Herr *Nordhom*.
En Watten nymf	— —	M:lle *Rydberg*.
Melpomene	— —	M:lle *Edberg*.
Thalie	— —	M:lle *Wibom*.
Euterpe	Sång-Gudinnor. —	Fru *Hjelmstedt*.
Terpsichore	— — —	M:lle *Brulo*.
Polymnia	— —	M:lle *Lundberg*.
Calliope		
Sjöfolk.		

Derefter gifwes:

Ägtenskaps-Skillnaden,

Dram i 2 Akter. Öfwersättning af J. E. Broman.

Priserne äro:

Logerne af 1:a raden och fonden i 2:dra raden —	24 ß. Bco.
Amphiteatern — — —	24 ß. Bco.
Side Logerne i 2:dra raden — —	16 ß. Bco.
Parterre, som åfwen är inrättad för Fruntimmer —	16 ß. Bco.
Plats Logerne — — —	12 ß. Bco.

Billetter säß hos Herr Rådman Möller till kl. 4 eft. midd. och sedan wid ingången till Spektaklet, som begynnes kl. 6 eftermidd.

Ingen obehörig tillåtes Entré på Teatern.

Tryckte Exemplar af Prologen århålles wid ingången mot betalning.

De Respektiwe Abonenter som för dagen will behålla sina loger, täcktes derom tillsäga hos Herr Rådman Möller till kl. 12 för midd.

Teateraffisch. Föreställning den 16 oktober 1809 vid öppnandet av nya Malmö Teater vid Gustav Adolfs Torg till förmån för inrättningen. Svenska Komiska Teatertruppen under Brulo och Ambrosiani ger en för tillfället författad Prolog med Sång och Balletter af herr Ballettmästaren Brulo samt dramat Ägtenskabs-Skillnaden.

Affischen inleds med orden: Med Konungens Allernådigaste Tillstånd (Denna inledning skulle finnas kvar på affischerna t.o.m. 27 december 1809) öppnas nya Teater - Huset i Malmö den 16 Oktober 1809.

Ritning av Malmö Teater inför ombyggnaden 1868.

Malmö Teater var inrymd i det s.k. Spectakel- och värdshuset vid Gustav Adolfs Torg. Huset byggdes 1807 - 09 efter ritningar av arkitekten Anders Sundström. Större delen av huset ut mot torget utgjordes av värdshuset Stadt Hamburg medan teatern var belägen i en byggnad ut mot Stora Nygatan. Teatern byggdes om tre gånger: 1848, 1868 och 1908. Dessutom genomfördes mindre renoveringar 1844 och 1864. Vid den stora ombyggnaden 1868 fick teatersalongen fyra våningar istället för tre samt nytt scenmaskineri. Teatern användes av resande teatersällskap och andra teatrar, t.ex. Helsingborgs Stadsteater och Riksteatern fram till 1938. Teaterbyggnaden revs 1961, medan det gamla värdshuset ut mot torget fortfarande finns kvar (hyser nu H & M och Mc Donalds).

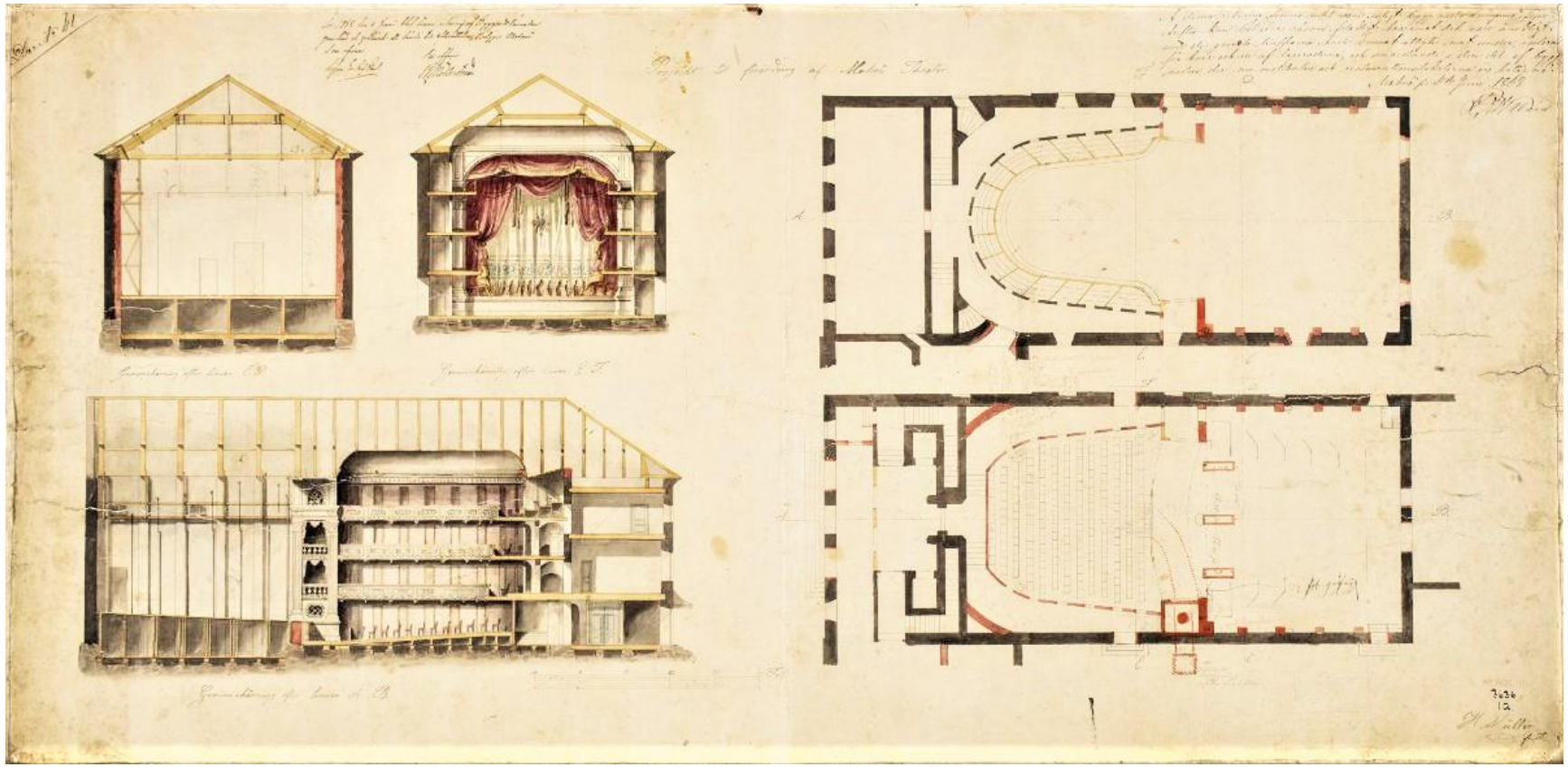

Året är 1920 Malmö Teater

Malmö Teater År 1909

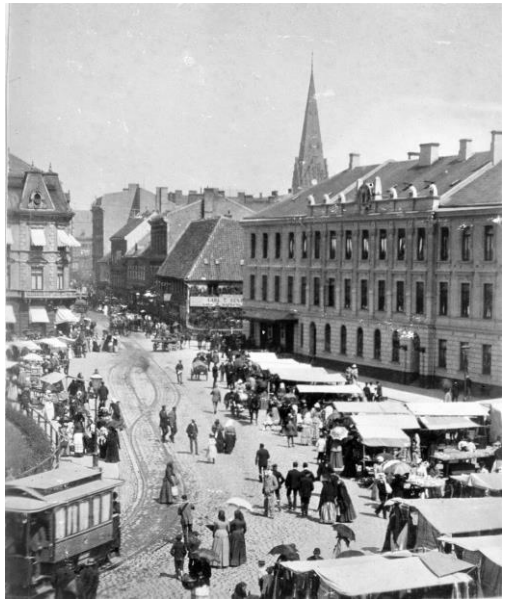

Efter 1887 före 1906

I Malmö fanns hästspårväg från 1887 till 1907 och elektrisk spårväg från 1906 till Högertrafikomläggningen 1967, samt fram till 1973 på Limhamnslinjen. Bilden är tidigast från 1906 men troligen senare.

Malmö Teater år 1887 – 1900?
Hästspårvagnar kom 1887

Malmö Teater År 1909

1950
BEKÅ KLÄDER
VARUHUS

Malmö Teater

Trappan till vänster ingång till Malmö teater, trappan till höger till restaurangen.

Rivning år 1961

1962

TLM 000008

Arkitekterna Sigurd Lewerentz, David Helldén och Erik Lallerstedt. Sigurd Lewerentz fick redan på 1920-talet ett utredningsuppdrag för en ny teater i Malmö och föreslog då en byggnad i utpräglad klassisk stil. Lewerentz ursprungliga förslag fick dock ge vika för nya arkitektoniska strömningar i Sverige och husets utformning blev i funktionalismens anda. Huset byggdes från 1933 till 1944 och invigdes den 23 september 1944. Byggnaden ansågs vara norra Europas mest moderna teater.

Intiman (tillhör numera den dramatiska ensemblen kallad Malmö Stadsteater)
Nya Teatern; numera privatteatern Nöjesteatern) inom ramen för dåvarande Malmö Stadsteater, och många namnkunniga scenkonstnärer har verkat där genom åren, såsom Ingmar Bergman och hans kända aktörer (Max von Sydow, Bibi Andersson, Harriet Andersson, Gunnel Lindblom, Ingrid Thulin, Jarl Kulle, Jan Malmsjö m fl), Birgit Nilsson, Sixten Ehrling, Bo Widerberg, Ernst-Hugo Järegård, Nils Poppe, Tommy Körberg etc.

2002 namnändrades till Malmö Opera och Musikteater AB och senare bara Malmö Opera. Malmö fick sin teater billigt. 1944 kunde staden betala 6 miljoner kronor. I 2008 års penningvärde skulle det ha motsvarat ca 113 miljoner kronor. Totalt gick det nya teaterhuset med scenteknik, inredning, ljudanläggning mm på omkring 140 miljoner kronor i 1992 års kostnadsläge.
Skånes Dansteater är en teater i Västra Hamnen i Malmö, och "Sveriges största fristående dansinstitution" enligt dem själva. Teatern har funnits sedan 1995, då de efterträdde den tidigare Malmöbaletten vid dåvarande Malmö stadsteater och inriktar sig nu på modern dans. Skånes Dansteater är ett repertoarkompani som presenterar verk av samtida svenska, nordiska och internationella koreografer. Skånes Dansteater gör föreställningar på sin egen scen, på Malmö Opera samt på turné.

HIPPODROME OPERA CO.
MANAGEMENT MAX FAETKENHEUER.
AIDA
THE OTIS LITHOGRAPH CO.

Malmö Stadsteater är en kommunalt ägd teater som grundades i Malmö 1944. Ursprungligen omfattade teaterns verksamhet talteater, musikteater, balett och symfoniorkester. När de olika verksamheterna splittrades under mitten av 1980-talet och början av 1990-talet bildades Malmö Dramatiska Teater 1993 av den ursprungliga stadsteaterns dramatiska talteaterensemble i Malmö. Sedan 2008 har man återigen tagit namnet Malmö Stadsteater.

1944 – Malmö Stadsteater invigs med William Shakespeares En midsommarnattsdröm.

22 september 1944 invigning

Foto Anders Dernback

Malmö Opera

Foto Anders Dernback

Malmö Opera

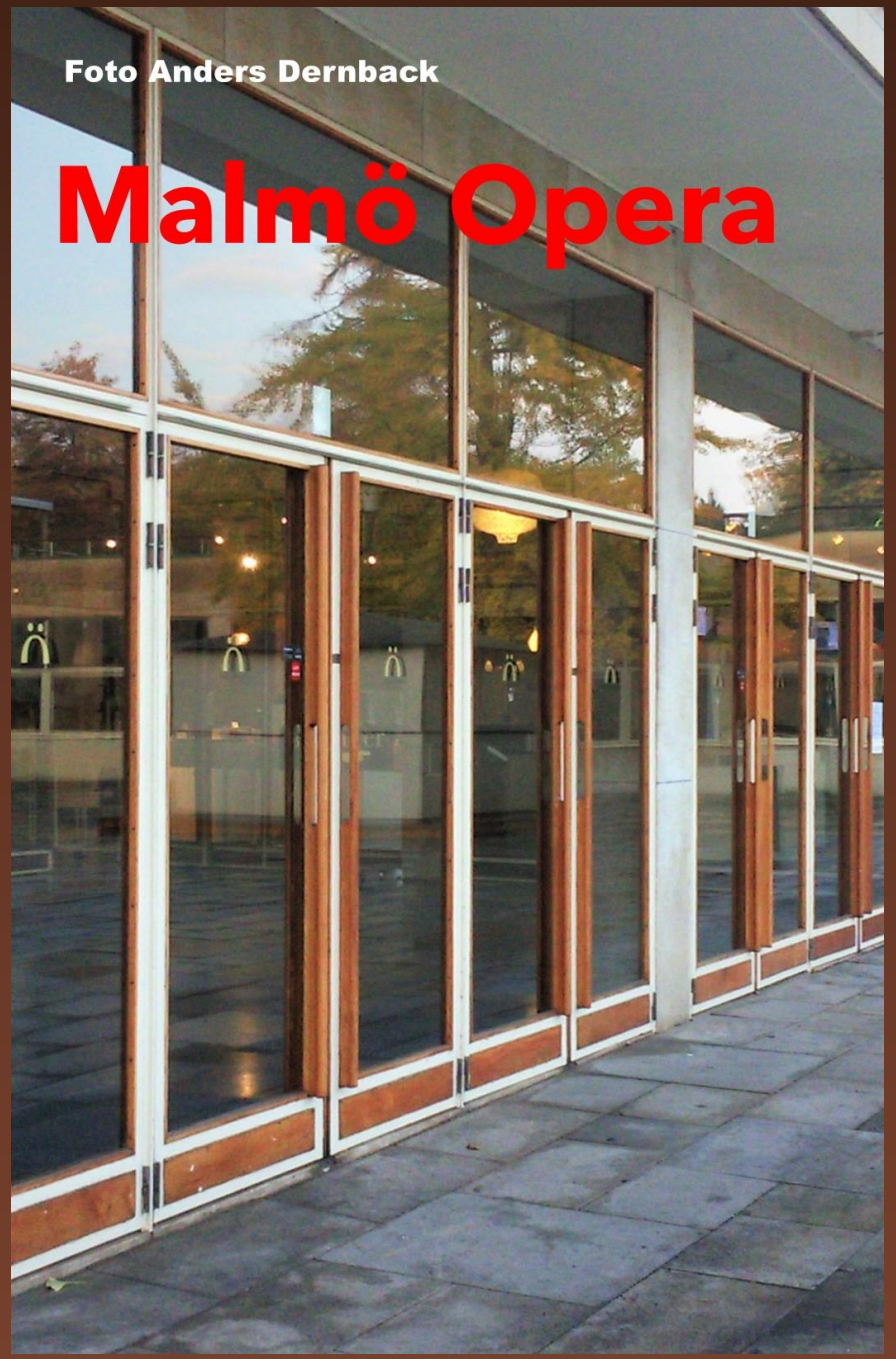

Foto Anders Dernback

Malmö Opera

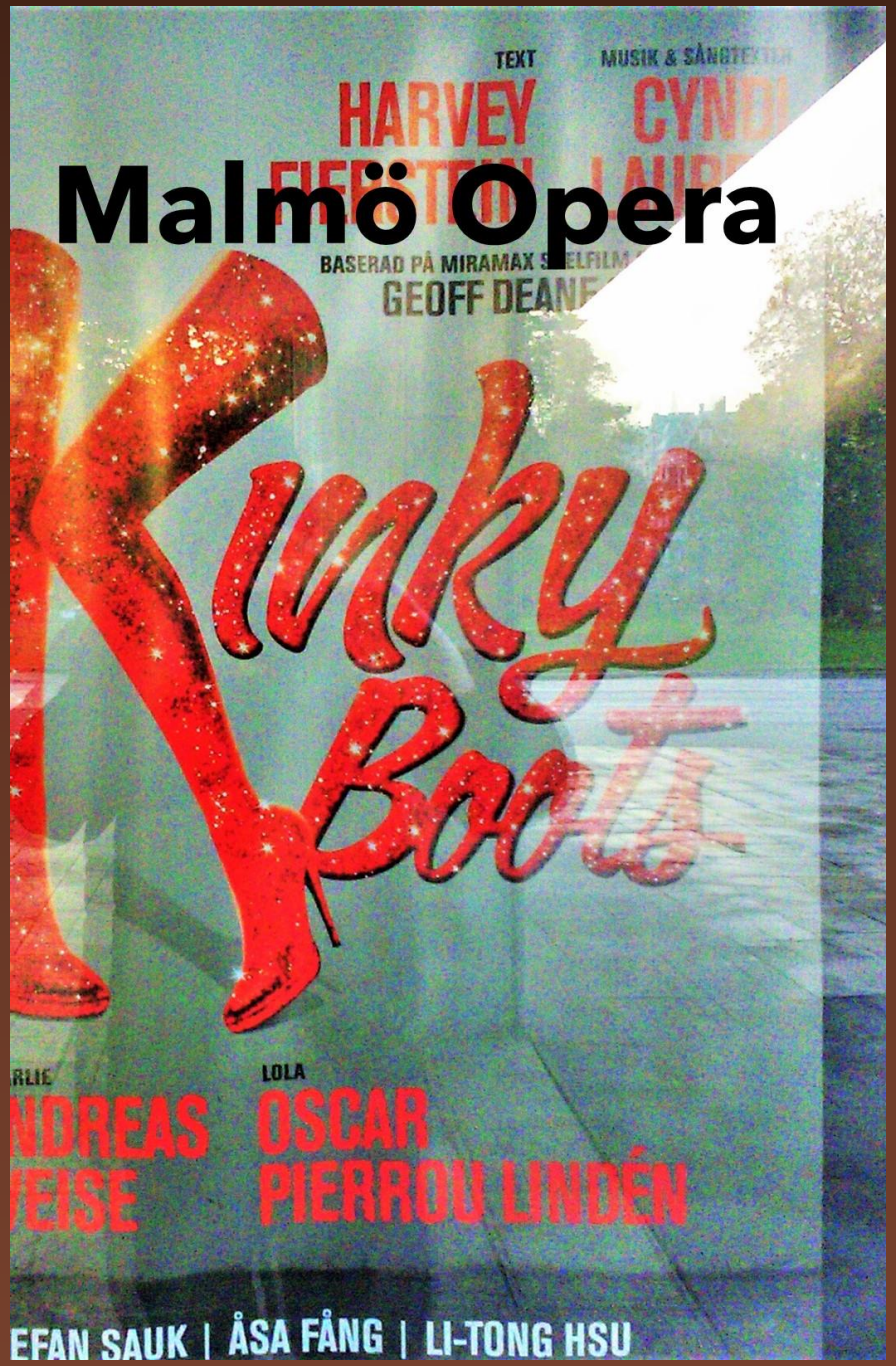
Malmö Opera
TEXT
HARVEY
BASERAD PÅ MIRAMAX
GEOFF DEANE
Kinky Boots
LOLA
OSCAR
PIERROU LINDÉN
ÅSA FÅNG | LI-TONG HSU

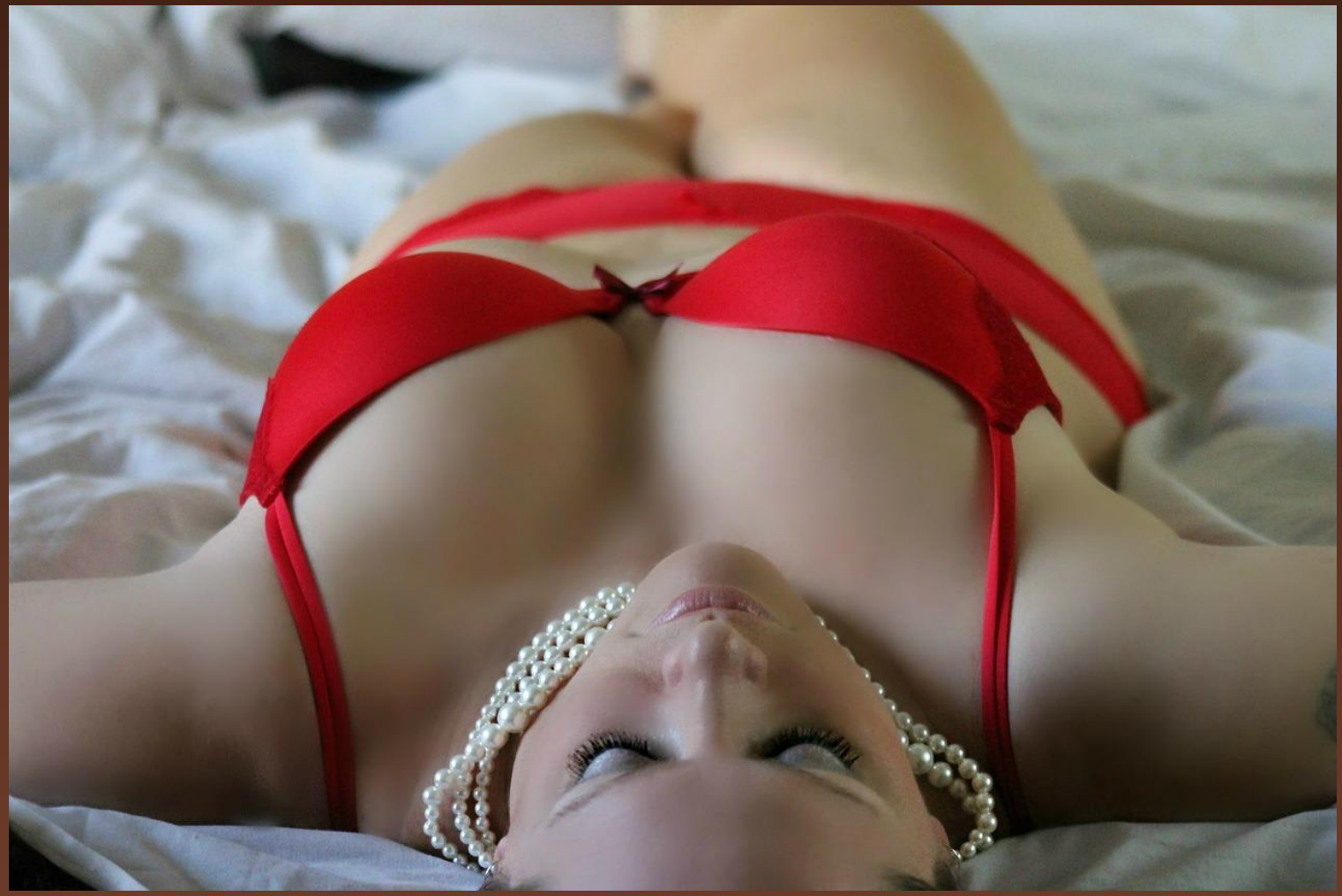

Verkstan

Foto Anders Dernback
Malmö Opera

Malmöbaletten 1944-1995 Redan från teaterns invigning 1944 fanns ett eget balettkompani, Malmöbaletten, som en del av verksamheten med Carl-Gustaf Kruuse af Verchou som dess förste chef och balettmästare, med bland andra hustrun Inga Berggren som solist blandat med skolade dansare och före detta underhållningsdansare från Hippodromen. Man startade därför en intern balettskolning för att höja kvaliteten och 1961 kompletterades den med Malmö Stadsteaters Balettelevskola för barn och unga blivande dansare, som ofta också kom att medverka vid teaterns föreställningar.

Stora Scenen och salong Auditoriet rymmer som mest 1 511 åskådare, av vilka 10 är rullstolsplatser, samt 10 ledsagarplatser. Med hjälp av inskjutbara väggar kan salongen förminskas till fyra olika storlekar. Själva scenen tillhör de största i Europa. Förscenen är höj- och sänkbar och kan antingen användas som orkesterdike - kan rymma runt 60 musiker - som del av salongen eller som en direkt fortsättning av huvudscenen. Huvudscenen är 25 m djup och 25 m hög. Scenytan är 600 m². Scenöppningens höjd är 7 m och bredden kan varieras mellan 15 och 21 m. Vridscenen är 20 m i diameter.

På 1950-talet inträdde en uppmärksammad epok med bland annat Ingmar Bergman som regissör och konstnärlig ledare för den dramatiska ensemblen, som innefattade merparten av dennes sedermera världskända grupp av skådespelare etc, och med firade gästspel i bland annat Paris och London. 1960-70-talen präglades mer av vågen av politiskt samhällsengagerad teater, speciellt på teaterns lilla scen Intiman, men samtidigt också kontrasterande klassiska baletter, operor och inte minst operetter, som i decennier gjorde Malmö känd som en "operetternas stad", och som efterhand ledde fram mot succéartade modernare musikaler som Röde Orm från Kullen (1978) med Tommy Körberg i huvudrollen och La Cage aux Folles (1985) med Jan Malmsjö.

Foto Anders Dernback

Malmö Opera

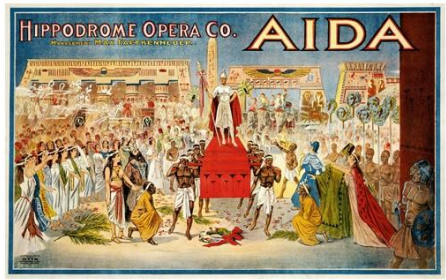

Foto Anders Dernback

Malmö Opera

Huset byggdes från 1933 till 1944 och invigdes den 23 september 1944. Byggnaden ansågs vara norra Europas mest moderna teater. Teaterbyggnaden kombinerar en funktionalistisk uppdelning i flera byggnadsvolymer för olika ändamål med ett monumentalt formspråk med klassiska drag, i synnerhet den storslagna entréfasadens marmorklädda pelare och stora fönsterytor. Stora foajén anses vara särskilt vacker, utsmyckad med konstverk av bland andra Carl Milles och Isaac Grünewald. Byggnaden innefattar Stora scenen, Intiman (tillhör numera den dramatiska ensemblen kallad Malmö Stadsteater) och sedermera även Verkstan.

Malmö fick sin teater billigt. 1944 kunde staden betala 6 miljoner kronor. I 2008 års penningvärde skulle det ha motsvarat ca 113 miljoner kronor. Totalt gick det nya teaterhuset med scenteknik, inredning, ljudanläggning mm på omkring 140 miljoner kronor i 1992 års kostnadsläge. Den stora scenen har en av Nordens största salonger. Auditoriet rymmer som mest 1 511 åskådare, av vilka tio är rullstolsplatser och tio ledsagarplatser. Med hjälp av inskjutbara väggar kan salongen förminskas till fyra olika storlekar. Själva scenen tillhör de största i Europa.

Foto Anders Dernback

Malmö Opera

Malmö Opera

Malmö Opera (tidigare Malmö Stadsteater respektive Malmö Opera och Musikteater) är en musikdramatisk verksamhet med ett musik- och operahus i Malmö. Det är ett av Nordens största operahus. Huset ligger vid Östra Rönneholmsvägen 20 i centrala Malmö.
Verksamheten drivs av Malmö Opera och Musikteater AB, som ägs till 100 procent av Region Skåne.

Många namnkunniga scenkonstnärer har verkat där genom åren, såsom Ingmar Bergman och hans kända aktörer (Max von Sydow, Bibi Andersson, Harriet Andersson, Gunnel Lindblom, Ingrid Thulin, Jarl Kulle, Jan Malmsjö, Lars Passgård med flera), Birgit Nilsson, Sixten Ehrling, Bo Widerberg, Ernst-Hugo Järegård, Nils Poppe, Tommy Körberg, Bengt Krantz, Rickard Söderberg, Marianne Mörck, Lars Humble, Göran Stangertz, Nina Gunke, Birgitta Smiding, Karin Mang-Habashi, Philip Zandén, Lars Rudolfsson, Staffan Valdemar Holm, Peter Oskarson, Peter Stein, en mängd operett- och musikalartister som Ing-Britt Stiber, Lars Ekman, Maj Lindström, Tommy Juth, Nina Pressing (inklusive gäster som Charlotte Perelli, Sanna Nielsen, Peter Jöback, Sven-Bertil Taube, Tommy Körberg, Nanne Grönvall, Petra Nielsen, Linda Olsson, Andreas Weise), dansare och operasångare från hela världen.
Fram till invigningen av Malmö konserthus 1985 fungerade stora scenen också en gång i veckan som konsertsal för Malmö symfoniorkester

Malmö Opera

Malmöbaletten 1944–1995

Carl-Gustaf Kruuse af Verchou, född 3 januari 1912 i Varberg, död 22 augusti 1964 i Malmö, var en svensk balettmästare, koreograf och friherre. Chefer (och ofta koreografer/dansare) för Malmöbaletten var Carl-Gustaf Kruuse af Verchou (1944–1962),

Efterhand tog baletten sin plats som en kvalitativ balettensemble, som årligen framförde såväl kända klassiska baletter som originalverk (bland annat den av Kruuse och Ingmar Bergman skapade Skymningslekar, 1954 med musik av Ingvar Wieslander; Rune Lindströms och Erland von Kochs Simson och Delila, 1964; Conny Borgs och Michael Smiths Elvira Madigan, 1977 och Gunnar de Frumeries Johannesnatten, 1981, med ny koreografi av Elsa-Marianne von Rosen) och verk i riktning mot modern dans. Dessutom medverkade dansare ofta i andra produktioner på teatern, opera, operett, musikal och undantagsvis vissa talteater-produktioner. I den stora omstruktureringen av teatern lades baletten ned och ersattes med den fristående Skånes dansteater med enbart modern dans 1995.

Malmö Opera

Omstruktureringen
I början av 1990-talet inleddes en stor omstrukturering av verksamheten, då organisationen Malmö Stadsteater upplöstes och ersattes av en koncern med skilda bolag för respektive talteater (Malmö Dramatiska Teater, sedan 2008 åter under nygamla namnet Malmö Stadsteater), opera och musikdramatik (Malmö Opera och Musikteater, numera Malmö Opera), modern dans (Skånes Dansteater; ersatte den tidigare balettverksamheten) och Malmö symfoniorkester MSO i Malmö Konserthus (ersattes för den sceniska verksamheten av den nybildade Malmö Operaorkester), och senare blev dessa fristående bolag med respektive Malmö stad och Region Skåne som ägare. 1990 ombildades den ekonomiska föreningen till Aktiebolaget Malmö Stadsteater, som 1993 övergick i Malmö Musik och Teater AB, vilket from 2002 namnändrades till Malmö Opera och Musikteater AB och senare bara Malmö Opera.
Malmö Opera spelar opera och musikal, både nyskrivna svenska verk och klassiska operor. I övrigt arrangeras temakonserter, galakvällar, och gästspel. All opera framförs på sitt originalspråk med några få undantag. Målen för Malmö Opera är professionella regissörer, scenografer, sångare, librettister och dirigenter i teamwork, som ger vår tids musikdramatik möjlighet att växa. Ett centrum för morgondagens musikteater. Förste chef blev regissören Lars Rudolfsson, som inledde verksamheten med en uppsättning av Benjamin Brittens "En midsommarnattsdröm".
Operan har också profilerat sig med ett antal nyskrivna svenska/utländska operor och moderniserade tolkningar av äldre eller mindre kända verk, (stor uppmärksamhet fick till exempel Peter Oskarsons uppsättning av Verdis Rigoletto (1994) med Loa Falkman och Dilber Yunus) förutom en del publikdragande musikaler såsom Dåliga Mänskor, Jesus Christ Superstar, Les Misérables, Singin' in the Rain, utöver tidigare succéer som Ingmar Bergmans Glada änkan (1954), Röde Orm från Kullen (1978), La Cage aux Folles (1985) samt ett stort antal operetter (flera med Nils Poppe), då Malmö länge var känd som "operetternas stad". 2006-11 har kompositören Jonas Forssell varit knuten till Operan som "huskompositör" med tre beställda operor, Träskoprinsessan (2006), Death and the Maiden (2007) och Hemligheter (2011) i vilken rollen som Swedenborg var specialskriven för barytonen Bengt Krantz[

Malmö Opera

Foto

Anders Dernback

Ta en tur till Operan

Foto Anders Dernback
Malmö Opera

Foto Anders Dernback
Malmö Opera

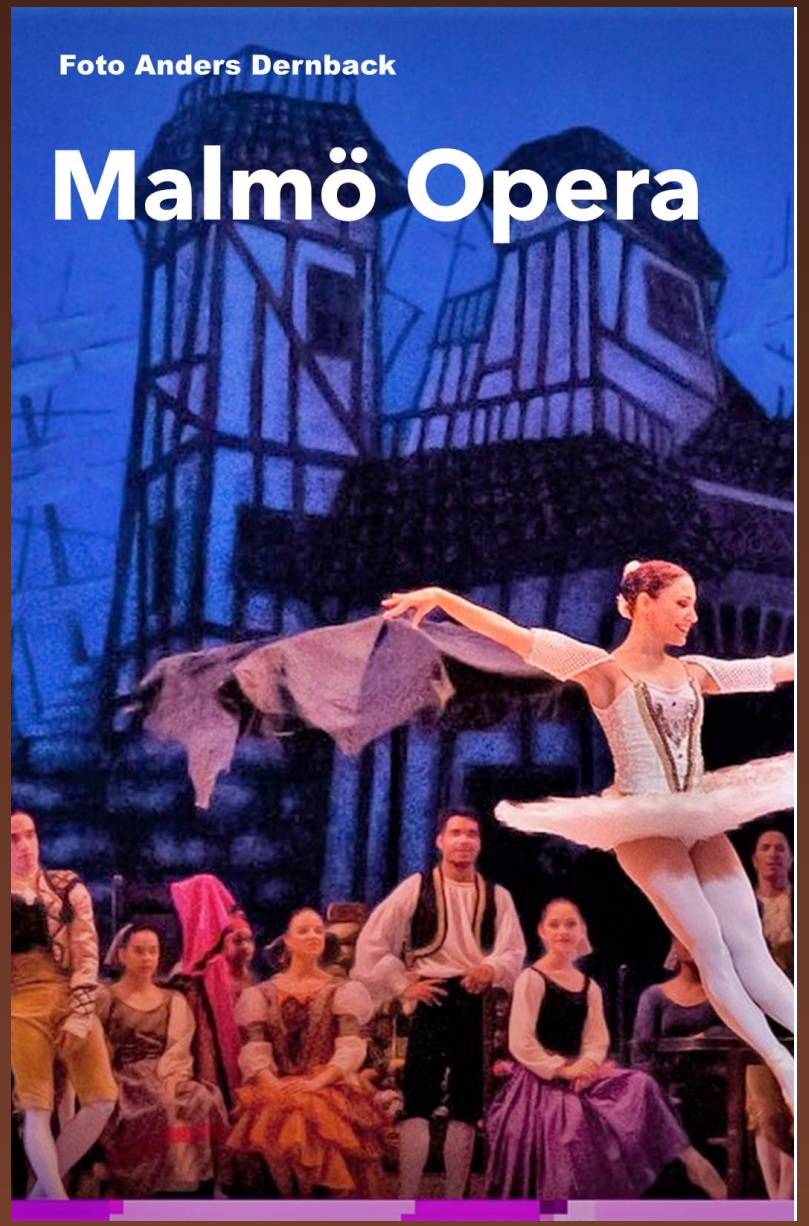
Foto Anders Dernback
Malmö Opera

opera
Verkstan

GRILL

A

Hippodromen Den 1 november 1899 invigdes en av världens då modernaste cirkus- och teaterbyggnader med många mekaniska finesser, som möjliggjorde flexibla omställningar av anläggningen för olika slags uppträdanden, teater, cirkus, hästmanege och en ovanlig, snabbt omställningsbar vattenmanege. Cirkus Tanti svarade för den bejublade premiärföreställningen. 1950 gavs den sista teaterföreställningen i byggnaden,

Ursprungliga Malmö Stadsteaters teaterchefer Sandro Malmquist (1944-1947) Stig Torsslow (1947-1950) Lars-Levi Læstadius (1950-1960) Gösta Folke (1960-1977) Rolf Rembe (1977-1980) Holger Reenberg (1980-1983) Claes Sylwander (1983-1989) Lars Larsson (1989-1992) Bengt Hall (1992-1993)

Teaterchefer för den fristående dramatiska teatern sedan 1993 Staffan Valdemar Holm (1993– 1998) Nicolai Vemming (1998–2000) Thomas Nyh (2000–2001) Leif Jönsson (2001) Anders Lerner (2001–2007) Petra Brylander och Jesper Larsson (2007–2014) Petra Brylander (2014–2016) Kitte Wagner (2016–)

Nöjesteatern Byggnaden i utkanten av Malmö Folkets Park och granne med nöjespalatset Amiralen på Amiralsgatan 35 ritades av Carl-Axel Stoltz och invigdes 27 januari 1940 som biografen Amiralen med Weyler Hildebrands beredskapsfilm Kadettkamrater. Lokalen hade 850 publikplatser och användes även återkommande under 1940–1950-talen som teaterscen för teater och opera av framför allt Folkparksteatern.

HIPPODROMTEATERN

Malmö Hippodromteater

Malmö växte explosionsartat i slutet av 1800-talet och var på väg att bli en storstad. Till storstaden hörde en cirkusbyggnad, sådana fanns bl.a. i Köpenhamn och Stockholm. Några av Malmös mest inflytelserika herrar slog sig år 1898 samman och bildade AB Hippodromen. Grundare var apotekare Tesch, som samma år uppfört Apoteket Lejonet, grosshandlare Hjort, konsul Hörstedt, källarmästare Törnqvist och storbyggmästare Müller. I januari 1898 besökte de cirkusbyggnader i Danmark och Tyskland för att studera cirkusarkitektur. Med på resan fanns domkyrkoarkitekten Theodor Wåhlin. Omedelbart efter hemkomsten påbörjade Wåhlin projekteringen av bygget och redan året därpå, i november 1899, stod nöjespalatset färdigt. Hippodromen, i folkmun kallad Hipp, saknade motstycke i Sverige; här inrymdes restaurang, festsal och en tolvkantig cirkusbyggnad med en sensationell vattenmanege, vars motsvarighet närmast kunde återfinnas i Paris. På några få ögonblick kunde cirkusgolvet försvinna ned i en rund bassäng som fyllts med vatten för sjölejon och cirkusartister. Ordet Hippodrom betyder hästkapplöpningsbana, men cirkusbyggnaden användes för en rad olika ändamål; cirkus, teater, varieté, revy, opera, operett, balett, orkestermusik, idrottstävlingar, filmförevisningar, utställningar, vinterträdgård med servering och mycket annat. I omkringliggande byggnader fanns café, matsalar, biljardrum och butiker mot Kalendegatan. Detta allaktivitetshus inrymde 2500 personer samtidigt och gjorde succé från starten. År 1922 byggdes Hippodromen om till teater, bl.a. byggdes kupolen för med ett innertak av gjuten betong, manegen och vattenbassängen täcktes över och blev teatersalong där en traditionell scen inrättades. Detta blev inledningen till en legendarisk period i Malmös teater- och nöjesliv. Elimförsamlingen köpte Hipp 1950 och fram till 1989 hade Pingstkyrkan sin verksamhet i lokalerna. Under åren som gått har Hipp byggts om i omgångar. Mellan åren 1991 och 1993 restaurerades Hipp och har återigen blivit teater med restaurang och festlokaler. Så långt det varit möjligt har anläggningen återställts i ursprungligt skick. Hipp är en lekfull byggnad med en mängd fantasifulla och originella detaljer. Byggnaden vilar på en hög granitsockel, fasaderna är i rött, slätt maskintegel med dekorationer i kalksten. Huvudfasaden i fyra våningar vetter åt Kalendegatan. Över restaurangentrén sitter en kopparklädd baldakin. Hästtemat återkommer på flera ställen i Hipp, t.ex. i de hästskoformade entréerna med inmurade hästhuvuden. Tältmotivet finns i entréerna och i den 12-kantiga cirkuskupolens mjukt vågformade tak som efterliknar tältets. Besökaren skall få känslan av att bokstavligen gå in i ett tält. Cirkusbyggnaden är 30 meter i diameter och 19.5 meter i takhöjd.

Ingalill Söderman, Oscar Winge och Jullan Kindahl i revyoperetten "Harem till salu" på Hippodromteatern i Malmö. Pjäsen hade premiär 24 april 1926.

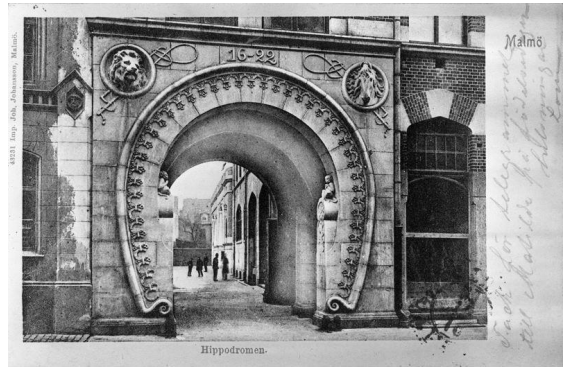

Bollan Lundquist och Edvard Persson i sångspelet/nyårsrevyn "De tre musketörerna" på Hippodromteatern i Malmö. Föreställningen hade premiär den 26 december 1931.

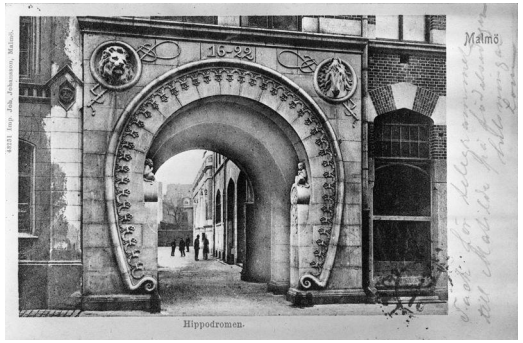

Margit Preinitz i operetten "Gri-Gri" på Hippodromteatern i Malmö. Föreställningen hade premiär den 9 mars 1935.

Hippodromen

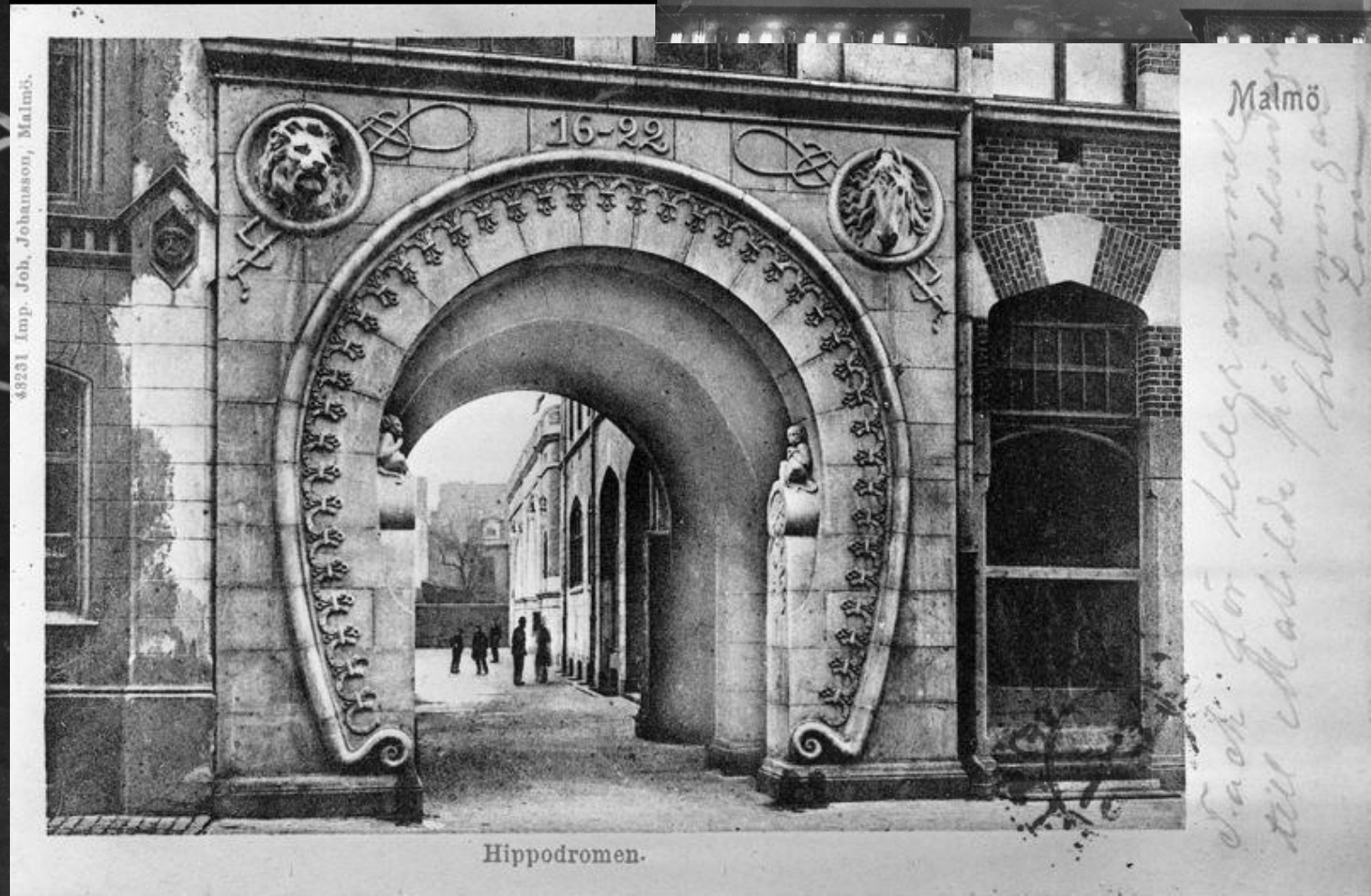

Dagmar Bentzén och Nisse Ericson i operetten "Lilla helgonet" på Hippodromteatern i Malmö. Föreställningen hade premiär den 8 december 1933.

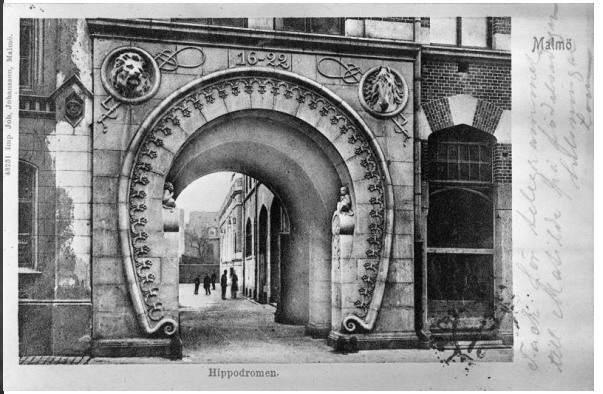

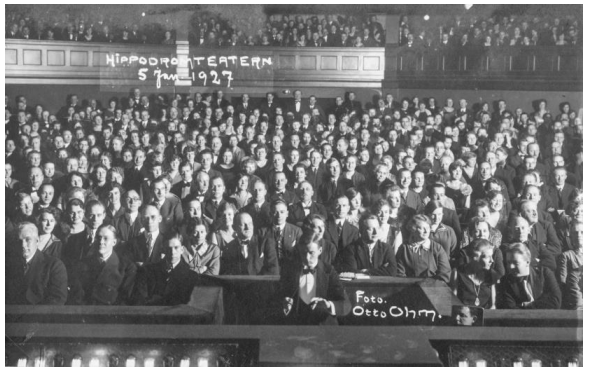

Magnhild Björkquist i operetten "Paganini" på Hippodromteatern i Malmö. Pjäsen hade premiär 23 september 1927.

Lola Grahl och Ingalill Söderman, båda iklädda scenkläder, operetten "Boccaccio" på Hippodromteatern i Malmö. Pjäsen hade premiär den 12 november 1926.

Rut Moberg i operetten "Den gudomliga" på Hippodromteatern i Malmö. Företsällningen hade premiär den 9 oktober 1935.

ALICE STERNER

Hilding Rohlin, Alice Sterner, Nils Dahlgren och Gunnar Näslund i operetten "Violen från Montmartre" på Hippodromteatern i Malmö. Föreställningen hade premiär den 22 januari 1932.

HIPPODROMEN

Magnhild Björkvist i revyn "Vårvindar friska" på Hippodromteatern i Malmö. Föreställningen hade premiär den 1 april 1927.

Fritiof Hedvall i revyn "Sladderspegeln" på Hippodromteatern i Malmö. Föreställningen hade premiär den 17 januari 1933.